

▶ ΔΥΣΛΕΞΙΑ ΚΑΙ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

▶ ΤΡΥΦΩΝ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΙΔΙΚΟΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ-ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ

1^ο ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. ΑΧΑΪΑΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

Σε πανελλαδικό επίπεδο:

- Οι μαθητές με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες αποτελούν το 6.3% του συνολικού μαθητικού πληθυσμού της χώρας
- Σε ποσοστό 88%, φοιτούν σε γενικά σχολεία

Δυσκολίες μάθησης

Να ξεκαθαρίσουμε: **ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ**

ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ

Οι δυσκολίες μάθησης είναι η ευρύτερη κατηγορία και οι μαθησιακές δυσκολίες είναι υποκατηγορία

ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

1. ΕΙΔΙΚΕΣ
ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ
ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ

2. ΜΟΗΤΙΚΗ
ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ

3. ΑΙΣΘΗΤΗΡΙΑΚΑ
ΕΛΛΕΙΜΜΑΤΑ

4. ΑΥΤΙΣΜΟΣ

5. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ
ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ ΕΙΝΑΙ

ΟΛΕΣ ΟΙ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΠΟΥ ΕΝΤΟΠΙΖΟΝΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΑΠΟΔΙΔΟΝΤΑΙ: **ΣΕ ΕΜΦΑΝΕΙΣ ΑΙΤΙΕΣ** (ΝΟΗΤΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ, ΕΠΙΒΑΡΥΜΕΝΟ ΙΑΤΡΙΚΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ, ΑΥΤΙΣΜΟΣ, ΨΥΧΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ, ΑΙΣΘΗΤΗΡΙΑΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ). ΑΛΛΑ ΚΑΙ **ΣΕ ΜΗ ΕΜΦΑΝΕΙΣ ΑΙΤΙΕΣ** ΟΠΩΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ.

Γενικευμένη Υποεπίδοση

Δυσκολία
στην
ανάκληση
προφορικώ
ν οδηγιών

Δυσκολία
στη ροή,
ταχύτητα
και ακρίβεια
εργασιών
που
απαιτούν
σειροθετήσ
εις και
συσχετισμο
ύς

Χαμηλής
ποιότητας
μεταγνωστι
κές
δεξιότητες

Έλλειψη
κινήτρων

Έλλειψη
αυτορρυθμ
ισης

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ

- ▶ δυσκολία κατανόησης σύνθετων προτάσεων,
- ▶ ανακριβής ανάγνωση (παραλείψεις, αντικαταστάσεις λέξεων),
- ▶ δυσκολία κατανόησης μεγάλων παραγράφων με πολύπλοκη συντακτική δομή,
- ▶ αργός ρυθμό ανάγνωσης,
- ▶ απώλεια της σειράς ή παράλειψη γραμμών,
- ▶ δυσκολία να συγκρατήσουν στη μνήμη πληροφορίες από ένα κείμενο που διάβασαν.

ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ

- ▶ δυσκολία στην ανάκληση των ορθογραφικών στοιχείων μιας λέξης,
- ▶ γράψιμο της ίδιας λέξης με διαφορετικούς τρόπους μέσα στο ίδιο κείμενο,
- ▶ ορθογραφικά λάθη σε πολυχρησιμοποιημένες λέξεις,
- ▶ ορθογραφικά λάθη και πολλά σβησίματα/διορθώσεις όταν γράφουν με πίεση χρόνου.

ΓΡΑΠΤΟΣ ΛΟΓΟΣ

- ▶ συντακτικά λάθη σε μεγάλες προτάσεις,
- ▶ φτωχό λεξιλόγιο ή επιλογή εύκολων λέξεων για αποφυγή ορθογραφικών λαθών,
- ▶ παραλείψεις λέξεων μέσα στην πρόταση,
- ▶ δυσνόητος γραφικός χαρακτήρας ή καλός γραφικός χαρακτήρας και αργός ρυθμός γραψίματος,
- ▶ δυσκολία στην οργάνωση και αλληλουχία των ιδεών όταν αυτές παρουσιάζονται γραπτά,

ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗ ΨΥΧΟ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

ΥΠΕΡΕΥΑΙΣΘΗ
ΣΙΑ ΣΤΗΝ
ΚΡΙΤΙΚΗ

ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΑ
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ
ΠΟΥ
ΑΠΟΡΡΕΟΥΝ
ΑΠΟ ΤΗΝ
ΑΠΟΤΥΧΙΑ

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

ΧΑΜΗΛΗ
ΑΥΤΟΕΚΤΙΜΗΣΗ
Η-
ΑΥΤΟΣΕΒΑΣΜΟΣ

ΓΡΗΓΟΡΗ
ΑΠΟΘΑΡΡΥΝΣΗ
ΚΑΙ
ΑΠΟΓΟΗΤΕΥΣΗ

ΜΕΡΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΙΣ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

- Μοίρασμα περιληπτικών σημειώσεων πριν από τη διάλεξη με τα βασικά σημεία τυπωμένα με μεγάλη αραιή γραμματοσειρά (14,16), διπλό διάστημα.
- Άδεια στους φοιτητές να ηχογραφούν τη διάλεξη.
- Μη μιλάτε πολύ γρήγορα και μη δίνετε πολλές πληροφορίες μαζί.
- Μην παρεξηγείτε αν κάποιος φοιτητής δεν θέλει να μιλάει δυνατά μπροστά σε σας και τους συμφοιτητές του.

ΜΕΡΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΛΕΤΗ ΤΩΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

- Επισήμανση στον δυσλεκτικό φοιτητή των πιο σημαντικών κεφαλαίων της ύλης. Βοηθητικό θα ήταν να είναι εκ των προτέρων υπογραμμισμένα τα βασικά σημεία.
- Έχετε πάντα στο νου σας ότι ο δυσλεκτικός φοιτητής χρειάζεται πολύ περισσότερο χρόνο για να διαβάσει σε σχέση με τους υπόλοιπους φοιτητές.
- Αποφύγετε να τον βάλετε να διαβάσει φωναχτά.
- Δώστε του, όπου γίνεται, να μελετήσει από οπτικό υλικό (πχ. Internet, CD-ROM) αντί για βιβλία.

ΜΕΡΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

- Βοηθήστε τον στο πώς να προγραμματίσει και να οργανώσει τη δουλειά του (Δώστε του μία λίστα με οδηγίες για το πώς να προχωρήσει βήμα προς βήμα).
- Αν έχει λάθη στη σειρά των βημάτων επισημάνετε του από πού να ξαναξεκινήσει.
- Προτιμήστε στην αρχή να του δώσετε ομαδική εργασία (δηλαδή μαζί με άλλους).
- Ενθαρρύνετε τον να γράφει στον υπολογιστή.
- Βαθμολογήστε το περιεχόμενο της εργασίας και όχι τη δομή που σίγουρα θα έχει προβλήματα.
- Να είστε επιεικείς αν έχει εκφραστικά λάθη ή αν δεν κατάφερε να σας δώσει εργασία στην έκταση που ζητήσατε.

ΜΕΡΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

- Δώστε του τη δυνατότητα να διαλέξει ανάμεσα στην προφορική και γραπτή εξέταση. (Αυτό κυρίως γιατί υπάρχουν μαθήματα που δύσκολα δίνονται προφορικά: Στατιστική, Φυσική, Χημεία, Μαθηματικά κλπ)
- Αν το γραπτό του στις εξετάσεις έχει ορθογραφικά λάθη να είστε επιεικείς. Το ίδιο και με τα συντακτικά λάθη.
- Αν δώσει γραπτά εξετάσεις δώστε του περισσότερο χρόνο (μισή ώρα) από τους υπόλοιπους.
- Δώστε μεγάλη προσοχή ώστε τα θέματα των εξετάσεων να είναι σαφή, τυπωμένα με μεγάλη γραμματοσειρά (14,16).
- Δώστε διευκρινίσεις για το τι ακριβώς θέλετε στην απάντηση.
- Στην προφορική εξέταση, δώστε του αρκετό χρόνο να σκεφτεί και περιμένετε για να σας απαντήσει.

ΜΕΡΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

- Μην τον διακόπτετε όταν οι απαντήσεις του σας καλύπτουν για να του βάλετε ένα 5! Ο δυσλεξικός φοιτητής έχει περισσότερες φιλοδοξίες από το να περάσει απλά το μάθημα και νοημοσύνη που αντιστοιχεί πολύ περισσότερο από το βαθμό 5.
- Μην του κάνετε «πονηρές» ερωτήσεις γιατί σίγουρα θα μπερδευτεί.
- Αν στην προφορική εξέταση έχετε χρόνο, αφήστε του ένα μικρό διάλειμμα για να μπορέσει να συγκεντρωθεί και να συνεχίσει.
- Μην περιμένετε να θυμάται σωστά τύπους ή εξισώσεις από μνήμης.
- Βαθμολογήστε τον συλλογισμό και τον τρόπο που κινήθηκε για την επίλυση της άσκησης ή την απόδειξη μιας θεωρίας και όχι το αποτέλεσμα που βρήκε.

ΜΕΡΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

- Στα θεωρητικά μαθήματα (Φιλοσοφία, Ιστορία, Κοινωνιολογία κλπ) συχνά ο δυσλεξικός φοιτητής δεν μπορεί να αποδώσει σε συνεχή λόγο το γνωστικό αντικείμενο. Κάντε του διευκρινιστικές ερωτήσεις (Ποιος; Πού; Πότε; Πώς; Τι; Γιατί;).
- Ενθαρρύνετε τον και σκεφτείτε πόσο μεγαλύτερη προσπάθεια καταβάλλει από τους υπόλοιπους φοιτητές για να τα καταφέρει. Συχνά η ενθάρρυνση έχει μεγαλύτερο αποτέλεσμα από οποιαδήποτε άλλη βοήθεια ή διευκόλυνση.

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

- ▶ **ΣΥΝΤΑΓΜΑ Αρ. 21, παρ. 26**: Τα άτομα με αναπηρίες έχουν δικαίωμα να απολαμβάνουν μέτρων που εξασφαλίζουν την αυτονομία, την επαγγελματική ένταξη και τη συμμετοχή τους στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της Χώρας
- ▶ **ΠΔ 57/1990 άρ.17, παρ. 2**: στους υποψήφιους φοιτητές για ΑΕΙ και ΤΕΙ που πάσχουν από δυσλεξία, εφόσον προσκομίσουν ειδική διαγνωστική έκθεση από ιατροπαιδαγωγικό κέντρο ή σταθμό, από την οποία προκύπτει η φυσική τους αδυναμία να λάβουν μέρος σε γραπτές εξετάσεις, δίνεται η δυνατότητα να εξετάζονται προφορικά στις γενικές εξετάσεις... Οι φοιτητές αυτοί πρέπει να προσκομίζουν ειδική διαγνωστική έκθεση από την οποία να φαίνεται ότι πάσχουν από δυσλεξία και όχι από στοιχεία δυσλεξίας.

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

- ▶ **Υπουργική Απόφαση: 252/32605/ 6/04/2004:** εξετάζονται προφορικά μόνο οι εξεταζόμενοι που αδυνατούν να υποστούν γραπτή εξέταση επειδή: i) είναι τυφλοί, ή έχουν ποσοστό αναπηρίας στην όρασή τους τουλάχιστον 80%, 2 ii) έχουν κινητική αναπηρία τουλάχιστον 67% μόνιμη ή προσωρινή που συνδέεται με τα άνω άκρα, iii) πάσχουν από σπαστικότητα των άνω άκρων, iv) πάσχουν από κάταγμα ή άλλη προσωρινή βλάβη των άνω άκρων που καθιστά αδύνατη τη χρήση τους για γραφή, v) η επίδοσή τους στα μαθήματα δεν είναι δυνατόν να ελεγχθεί με γραπτές εξετάσεις λόγω ειδικής διαταραχής του λόγου (δυσλεξία).
- ▶ **ΝΟΜΟΣ 3549/2007 ΦΕΚ 69Α ΑΡ. 12 ΠΑΡ. 1:** Σε κάθε Τμήμα προβλέπεται από τον Εσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας του οικείου Α.Ε.Ι. η σύσταση και λειτουργία υπηρεσίας υποστήριξης φοιτητών και σπουδαστών με σκοπό την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς αυτούς για την ομαλή μετάβαση από τη δευτεροβάθμια στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, την υποστήριξη φοιτητών και σπουδαστών με αναπηρία ή φοιτητών και σπουδαστών που αντιμετωπίζουν δυσκολίες και την επιτυχή περάτωση των σπουδών τους.

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

- ▶ **NOMOS 4009/2011 (ΦΕΚ 195):** Άρ. 33, εδάφιο 10: *Ειδική μέριμνα λαμβάνεται για την προφορική εξέταση φοιτητών με αποδεδειγμένη πριν από την εισαγωγή τους στο ίδρυμα δυσλεξία, σύμφωνα με διαδικασία που ορίζεται στον Εσωτερικό Κανονισμό του ιδρύματος.*
- ▶ **NOMOS 4009/2011 (ΦΕΚ 195):** **Άρ. 52, Εδάφιο 1:** *Με τον Οργανισμό κάθε ιδρύματος προβλέπεται η σύσταση και λειτουργία ενιαίας ή αυτοτελούς ανά σχολή υπηρεσίας υποστήριξης φοιτητών, με σκοπό την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς αυτούς για την ομαλή ένταξή τους στην ανώτατη εκπαίδευση, την ενημέρωση για τη συνολική λειτουργία του ιδρύματος και την υποστήριξη φοιτητών με αναπηρία ή φοιτητών που αντιμετωπίζουν δυσκολίες για την επιτυχή περάτωση των σπουδών τους. Η υπηρεσία αυτή μπορεί να λειτουργεί καθ' όλη τη διάρκεια του έτους για την παροχή πληροφοριών σε υποψήφιους φοιτητές.*

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

- ▶ **ΝΟΜΟΣ 4009/2011 (ΦΕΚ 195): Άρ. 33 Εδάφιο 8:** Οι εξετάσεις διενεργούνται αποκλειστικά μετά το πέρας του χειμερινού και του εαρινού εξαμήνου για τα μαθήματα που διδάχθηκαν στα εξάμηνα αυτά, αντίστοιχα. Ο φοιτητής δικαιούται να εξεταστεί στα μαθήματα και των δύο εξαμήνων πριν από την έναρξη του χειμερινού εξαμήνου. Ειδική μέριμνα λαμβάνεται για την προφορική εξέταση φοιτητών με αποδεδειγμένη πριν από την εισαγωγή τους στο ίδρυμα δυσλεξία, σύμφωνα με διαδικασία που ορίζεται στον Εσωτερικό Κανονισμό του ιδρύματος.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

- ▶ *Η δυσλεξία δεν μπορεί να αποτελεί εμπόδιο για στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, τόσο τα Πανεπιστήμια όσο και η κοινωνία έχουν να ωφεληθούν από τα δυσλεξικά άτομα που εκτός από αδυναμίες έχουν και ιδιαίτερες ικανότητες.*

Πώς αισθάνεται ένα παιδί με δυσλεξία σ' ένα αφιλόξενο σχολείο;

https://www.youtube.com/watch?v=mbGEsyZ2vz8&ab_channel=PavlosSakoglou

ΣΑΣ
ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ!